Jyväskylän yliopiston julkaisuarkisto
Jyväskylä University Digital Archive

UNIVERSITY OF JYVÄSKYLÄ

This is an electronic reprint of the original article.
This reprint *may differ* from the original in pagination and typographic detail.

Author(s): Kokko, Jani

Title: Vakautta vapauden kustannuksella

Year: 2017

Version:

Please cite the original version:

Kokko, J. (2017, 7.4.2017). Vakautta vapauden kustannuksella. Demokraatti.fi. https://demokraatti.fi/linjassa-amerikka-ensin-politiikan-kanssa-tutkija-analysoi-trumpin-ohjusiskua-vakautta-vapauden-kustannuksella/

All material supplied via JYX is protected by copyright and other intellectual property rights, and duplication or sale of all or part of any of the repository collections is not permitted, except that material may be duplicated by you for your research use or educational purposes in electronic or print form. You must obtain permission for any other use. Electronic or print copies may not be offered, whether for sale or otherwise to anyone who is not an authorised user.

Kolumni

Jani Kokko
Kirjoittaja on tohtorikoulutettava Jyväskylän yliopistossa, joka viimeistelee väitöstutkimusta Yhdysvaltain poliittisesta historiasta.

”Linjassa Amerikka ensin -politiikan kanssa” – tutkija analysoi Trumpin ohjusiskua: Vakautta vapauden kustannuksella

07.04.2017 11:55

”Tänä iltana määräsin keskitetyn sotilasiskun lentokenttää kohtaan Syyriassa, josta käsin kemiallisen isku toteutettiin.” Näitä sanoja odotettiin vuosia presidentti **Barack Obamalta** mutta turhaan. Koko toisen virkakautensa ajan hän seurasi sivusta Syyrian sisällissodan pitkittymistä ja siviilien kärsimystä.

Pidäkkeenä voimatoimille ja presidentti Obaman inhorealistiselle linjalle oli kunnollisen strategian puuttuminen ja Irakin sodan kokemukset. Yhdysvallat olisi helposti pystynyt syrjäyttämään **Bashar al-Assadin** vallasta mutta mitä sen jälkeen? Assadin syrjäyttäminen voimatoimiin olisi sitonut Yhdysvallat jälleen yhteen kansakunnan rakentamiseen Lähi-idässä ja tätä Obama pyrki koko ajan välttämään.

Nyt presidentti **Donald Trump** on toteuttanut presidentti Obaman aikanaan tekemän uhkauksen siitä, että Yhdysvallat tulee vastaamaan voimalla mikäli kemiallisia aseita käytetään. Risteilyohjuksilla toteutettu isku Homsin lähellä olevaan lentotukikohtaan ei vaarantanut Yhdysvaltain sotilashenkilöstä ja aiheutti merkittävää tuhoa Syyrian ilmavoimille.

> **Trumpin kohdalla ei ollut epäilystäkään, etteikö Yhdysvallat iskisi nyt Syyrian voimalla.**

Viime yön isku on selkeästi linjassa Trumpin harjoittaman ”Amerikka ensin” -politiikan kanssa. Vaalikampanjassaan ja presidenttikaudellaan hän on todennut, ettei Yhdysvallat enää sitoudu hallituksien kaatamiseen tai kansakuntien rakentamiseen. Humanitaaristen interventioiden politiikkaa on ohitse ja Yhdysvallat toimii ainoastaan, mikäli sen kansalliset edut tai kansallisen turvallisuus on selkeästi uhattuna.

Trumpin kohdalla ei ollut epäilystäkään, etteikö Yhdysvallat iskisi nyt Syyrian voimalla. Kemiallisten aseiden käyttö missä päin maailmaa tahansa muodostaa selkeän uhan Yhdysvaltain turvallisuudelle. Viime yön ohjusisku tulee olemaan näillä näkymin yksittäistapaus, ellei Syyrian hallitus ryhdy uusiin toimiin.

Presidentti Trumpille on tyypillistä lähestyä ulkopolitiikkaa tapauskohtaisesti ilman suurempaa kokonaisstrategiaa ja etsiä tätä kautta aina sitä ”parhainta diiliä.” Se kaikista parhain diili eli lähentyminen Venäjän kanssa näyttää kuitenkin nyt kaikkoavan ja orastava lähentyminen päättyy oikeastaan ennen kuin se kerkesi edes alkaa.

> **Tämä on selkä osoitus Kiinalle painostamaan enemmän Pohjois-Koreaa maan ydinaseuhittelussa.**

Yhdysvaltain toimintavapautta Lähi-idässä lisää entisestään se, että maalla on nykyisin huomattavasti vähemmän strategisia intressejä valvottavana alueella kuin esimerkiksi Venäjällä. Tässä muutoksessa keskeisessä roolissa on ollut Yhdysvaltain energiaomavaraisuuden kasvaminen ja öljyriippuvuuden loppuminen Lähi-idän mustasta kullasta.

Trumpin harjoittaman voimapolitiikan kannalta oli edullista, että ohjusisku tehtiin samanaikaisesti, kun Kiinan presidentti on valtiovierailulla Yhdysvalloissa. Näin Trump pystyi osoittamaan konkreettisesti ja läheltä Kiinan presidentille käyttävänsä voimaa kun näkee sen tarpeelliseksi. Tämä on selkä osoitus Kiinalle painostamaan enemmän Pohjois-Koreaa maan ydinaseuhittelussa.

Kaikessa pelottavuudessaan Trumpin yllätyksellisyys ja epäjohdonmukainen politiikka saattaa pitkällä tähtäimellä tuoda vakautta ja ehkäistä konflikteja. Kylmän sodan päättymisen jälkeen Yhdysvaltain voimankäyttö on pohjautunut suhteellisen vastaiskun periaatteelle. Trump on irrottautunut tästä periaatteesta ja käyttää tarvittaessa niin paljon voimaa kuin näkee sen itse tarpeelliseksi.

Tällainen epävarmuus voi toimia pidäkkeenä tietyille hallituksille ja aseellisille ryhmittymille, koska ei ole minkäänlaista varmuutta tai ennakoitavuutta siitä miten Yhdysvallat tulee vastaamaan. Yhdysvaltain pelotetta lisää entisestään se, että millään muulla maalla tai maaryhmittymällä ei ole vastaavaa sotilaallista kapasiteettia käytössään ja nopea päätöksentekoprosessia ryhtyä sotatoimiin.

Jani Kokko

Kirjoittaja on tohtorikoulutettava Jyväskylän yliopistossa, joka viimeistelee väitöstutkimusta Yhdysvaltain poliittisesta historiasta.

© 2017 Demokraatti.fi